

Оформлення: На столі хліб на рушнику і червона калина , свічки , на стіні ікона Божої Матері і плакати. Виставка книг , газетних та журнальних матеріалів „Вам вічна слава , Вам вічна пам'ять”.

Ведуча : Це правда: кров з каміння може змити дощ , червона місяця хустина може стерти , але наймення Ваші багряніші від рож горять у просвіті на плитах незатертих.

Ведучий: Супроти чужої навали,
Супроти смерті – в стужу , сніг ,
Ось тут вони , ось тут стояли
І всього жменька – триста їх.

Ведуча: Тим, хто в боротьбі за волю і кращу долю України не дожив до сьогоднішнього дня , сплять в знаних і безіменних могилах розкиданих по рідній і чужій землі –
ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ.

Ведучий: Цвіту нашого народу , його славним синам і дочкам , що в розквіті своїх духовних і фізичних сил віддали молодість і найдорожче , що є в кожного з нас – життя –
ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ.

Ведуча: Тим , кого в умовах більшовицької тиранії ми повинні були забути і викреслити з своєї пам'яті і історії , героям, що впали в страшному бою під Крутами – **ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ.**

Ведучий: Добре кажуть : „Хто не знає свого минулого , не вартий свого майбутнього”. І це дійсно так , бо так само , як дерево тримається на землі своїми коріннями , так людина тримається на землі своїм минулим. Людина , яка не знає минулого – як перекотиполе , куди вітер подме , туди воно й котиться. Але ж людина не перекотиполе , і , як сказав у своєму романі Павло Загребельний : „ На порожньому місці роду не заснуєш ” . Саме тому ми повинні знати історію . А історія наша полита кров'ю і сльозами . Однією із найтрагічніших її сторінок є бій під Крутами .

Ведуча: 29 січня 1918 року назва невеликої станції , що розташована на Чернігівщині уздовж лінії Бахмач – Київ , ознаменувала відлік нового духовного злету нації , який уже протягом майже століття є національним символом для десятків поколінь борців за свободу та незалежність. Вже 25 січня 1918 року на засіданні Української Центральної Ради було прийнято IV Універсал , який проголошував незалежність Української Народної Республіки. Проте більшовицька влада не хотіла так просто віддавати свого „ молодшого брата ” . Після захоплення Харкова та Полтави більшовики спрямували своє п'ятитисячне військо під проводом Муравйова на Київ.

Учениця: Послухай , як шумлять жита,
Де стільки літ буяли січі
І смерть дивилася у вічі ,
І воля мариласть свята.

Учень: Послухай стогін і збуди
Порив душі , надії Квіти ;
Чий сини , чий ми діти , –
Спитай і сам себе суди.

Учениця: Земля кипіла на вкруги
Вмирало юне покоління...
Послухай , стогне як коріння ,
Котре зрубали вороги.

Учень: У боровій доби ,
Щоб скрипіння не зміліло ,
Безсмертя дух освятить тіло –
І совість стане на диби.

Учениця: Послухай вікові пісні
І власну вимости дорогу ,
І присягни собі і Богу ,

Що не відступиш у боротьбі.

Учень: Бо кличуть сурми й солов'ї

Для внуків воля – краща доля

Одна є мати – Україна ,

Як син , ти захисти її.

Ведучий: Лише 300 українських юнаків – добровольців виступили на захист Української Народної Республіки і прийняли на засніженому чернігівському полі нерівний бій із майже п'ятитисячною армією більшовиків. Основу українських добровольців склали бійці , створених за ініціативою молодіжного Братства Українських Самостійників Юнацької школи ім. гатмана Б. Хмельницького та Студенського куреня ім. Українських Січових Стрільців – переважно студенти Київського університету , Київського політехнічного інституту та учнів старших класів київських гімназій.

Учениця: Ще юнаки , ще майже діти ,

А навкруги і смерть , і кров.

На порох стерти , перебити !-

Іде на Київ Муравйов.

Учень: Полків його не зупинити ,

Та рано тішитесь кати :

Коли стають до зброї діти,

Народ цей – не перемогти.

Учениця: В морозі неладу , в п'їтьмі підлот –

Ваші пісні молодечі ,

Лет ваш орлиний , нестримний лет ,

Лет крізь вітри і хуртечі.

Учень: Що там , що вперше з рушницею йти ,

Що там , що тому п'ятнадцять ,-

Так хороше вам на ворога йти ,

Співом гучним захлинатись.

Учениця: Хай вам вітри вибігають на шлях ,

Просьть вернути , голосять ,-

„Щоб наша доля...” лунає в полях ,

„Щоб краще в світі жилося „

Ведуча: Бій розпочався о 12 годині дня , фактично безперервно тривав до пізнього вечора .

Юнаки мужньо відбивали атаку ворога , не залишаючи своїх позицій . Протягом п'яти годин

українські підрозділи стримували ворожі напади . Проте незабаром , скориставшись

кількісною перевагою , наступаючи зламали оборону і почали оточувати українські частини .

Розуміючи безвихідність свого становища , бійці Студенського куреня пішли в атаку і були

майже всі знищені . 27 студентів і гімназистів (серед них : Лизогуб , Попович , Шульгін ,

Кальченко , Ганкевич те інші) були захоплені в полон . Усіх їх було піддано нелюдським

катуванням і по-звірячому замордовано.

Учень: Ти впав , товаришу , у ранах

Між трупами таких , як сам ,

Та не останній в могіканах ,

Борониш ти святий вігвам.

Учениця: Вони ідуть у лавах щільних

Вперед , вперед , і не один

Упав , як ти , в огнях свавільних

Під спів червоних хуртовин.

Учень: Благослови ж їх льот шалений ,

Умри з усміхом на устах ;

Не поведе більш кат скажений

Твоїх братів у кайданах.

Учениця: Коли ж здригнуть міцні їх лави ,
Коли не схочуть умирать , -
Покрий тавром ганьби й неслави ,
Спали пожежею проклять!..

Учень: День помирав , як недобитий лебідь ,
Ніч перейняла невимовний біль.

Здригнулись зорі в сполотнілім небі

І тихо подали в криваву заметіль.

Стогнали Крути і молився вітер ,

Цілюючи скривавлені сліди:

Вас мало , діти , вас так мало , діти ,

Супроти п'яної московської орди.

В пекучий сніг... Навзнак. Не на коліна.

Заплакав місяць в зоряну блакить.

Всі – як один... Кріпися Україно ,

Хоч їхня смерть вовік не відболить.

Ведучий: Безжальні кати навіть заборонили селянам поховати безстрашних захисників .

Після підписання Брестського миру , який замінив владу більшовиків на австрійців та німців , 19 березня 1918 року в Києві відбувся урочистий похорон на Аскольдовій горі 28 полеглих бійців у бою під Крутами.

Ведуча: Але більшовики за 70 років свого панування намагалися знищити в пам'яті народу згадку про Крути , або виставити її гароїчних захисників зрадників Батьківщини. У 30-х роках було навіть знесено кладовище та могили крутян на Аскольдовій горі.

Учениця: Спом'янімо в пісні славу Крутів ,

Нейсвятіше з наших бойовищ!

Крути ! Крути !- смолоскип в майбутнє ,

Піднімімо наші душі ввиш.

Учень: Крути ! Крути ! Це за Батьківщину

Стати муром , шанцем душ і тіл ,

Крути ! Крути ! Мужньо , воєдино

Прямувати в найсвятішу ціль.

Учениця: Крути ! Крути ! Час розплати близько ,

Вже червоний ворог карти жде ,

Крути ! Крути ! Вічне бойовисько

За майбутній , за світлий день.

Учень: Крути ! Крути ! Мужність і посвята ,

Вірність , що міцніша понад смерть.

Крути ! Крути ! Горда і завзята

Кличе пісня і веде вперед.

Учениця: Народе мій , великий , Український ,

Яка б солодка не була брехня ,

Не вір брехні , що воля – тільки тінь це

Козацького минулого вже дня

Учень: Не раз вже потрапляв у пастку ти ,

Буть пильним , мій довірливий народе

Піднести прапор – то ще не свобода

Будь мудрим ! Вір що дійдеш до мети.

Ведучий: Перші згадки і справжня , реальна оцінка захисників Крут відбулася вже після набуття Україною незалежності в 1992 році. Не можна викреслити з пам'яті людської той великий та безсмертний подвиг юних студентів , що захищали українську державність , поклавши на її вівтар найцінніше – власне життя.

ВШАНУЄМО ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЇВ КРУТ ХВИЛИНОЮ МОВЧАННЯ.

Ведуча: Пам'ять про Крути , про те , що тепер Україна перед небезпекою , бути знову поглинутою ненаситним московським окупантом. І тепер Тебе чекають випробування , які Ти мусиш витримати , щоб захистити Батьківщину від будь-якої агресії. Гартуйсь і готуй себе до праведної боротьби за воля і майбутнє Твого Народу , пам'ятаючи наших Героїв.
СЛАВА УКРАЇНІ ! ГЕРОЯМ СЛАВА !

Матеріал використано з Інтернет джерела

Режим доступу